

ДЕТСКА ГРАДИНА „ЗОРА”

гр. Враца 3000; ж.к. „Дъбника”, тел. 0884 31 50 16
web: www.dg-zora-vratsa.com e-mail: info-609130@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
МАРИЕЛА ВЕСЕЛИНОВА ГЕОРГИЕВА
ДИРЕКТОР НА ДГ „ЗОРА” ВРАЦА
ЗАПОВЕД № 831- 276 / 22.12.2025 г.

Стратегия

за развитие на ДГ „Зора”
за периода от 2023- 2028 година

Настоящата Стратегия за развитие на ДГ „Зора”, град Враца е изготвена на основание чл. 263, ал. (1) и ал. 2 от ЗПУО..
Стратегията цели да анализира актуалното състояние на институцията и да начертае посоката на развитието и за период от пет години,
съобразно националната политика за развитие на образованието до 2028 година.

В Стратегията се представя ключовата идея за развитие на детската градина в съвкупност и взаимовръзка със социалната действеност.

Целите и приоритетите за развитие на детската градина следват насоките за постигане на :

- Европейско пространство за образование 2025,
- Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030),
- Национална стратегия за учене през целия живот,
- Рамка на ЕС за качество на образованието и грижите в ранна детска възраст,
- както и всички нормативни документи, които имат пряко отношение към развитие на образованието.

Стратегията за развитие на ДГ „Зора“ Враца за периода 2023 – 2028 година очертава рамката и насоките за развитие на детската градина, в контекста на поставените цели, задачи и дейности за нейната реализация, както и материална обеспеченост.

Реализацията и ще ангажира и ще осигури удовлетвореност на участниците в образователния процес:

1. Обосновка на необходимостта от стратегия за развитие:

Намеренията на стратегията са чрез реализиране на система от управленски, административни и педагогически действия, залегнали в нея и съобразени с традициите, социално-икономическите условия и съвременните образователни идеи да се утвърди авторитета на детското заведение като институция, отговаряща на потребностите на обществото и европейските образователни изисквания.

Стратегията за развитие на ДГ „Зора“ създава условия за превръщане на ДГ в среда за изяви чрез разгръщане на творчеството и иновациите и за обмяна на добри педагогически практики.

Настоящата Стратегия определя актуалните цели, начините за реализирането им, очакваните от тях резултати за 5-годишен период от развитието на образователната институция чрез внедряване на иновации в методите, средствата и организацията на дейностите, като в центъра на процеса на образование, възпитание и социализация е поставено детето с неговите, заложи, интереси и потребности. Предупителното образование полага основите за учене през целия живот, като осигурява физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческото развитие на децата, вземайки предвид значението на играта в процеса на институция.

В стратегията са заложени ефективното лидерство, развитието на персонала в съответствие с изискванията за постигане на ефективен образователен процес, за постигане на устойчиви резултати по отношение на знания, умения, възпитание и социализация на децата, като в центъра на процеса на образование, възпитание и социализация е поставено детето с неговите, заложи, интереси и потребности. Предупителното образование полага основите за учене през целия живот, като осигурява физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческото развитие на децата, вземайки предвид значението на играта в процеса

на педагогическото взаимодействие. Интересите на останалите участници в образователния и възпитателния процес, са подчинени на основната цел: повишаване качеството на предлаганото предучилищно образование чрез осигуряване на равен достъп и развиване личността на детето в интеркултурна образователна среда. Важна роля за изграждането на личността – детето, имат не само учителите, но и доброволното и обвързващо сътрудничество между образователната институция, родителите, обучаемите и социокултурната общност.

Стратегиите начертава бъдещи действия по посока на очаквания резултат, търси вътрешни ресурси и потенциални възможности. Определени условията и характера на дейностите, очертава вероятните трудности, установява принципите на ръководство.

Стратегиите е продиктувана от динамиката на социално-икономическите процеси и очакванията на обществото за по-високо качество на образователната и възпитателната дейност. Това налага в общността на детската градина необходимостта от промяна и превръщане на образователната институция в организатор, създаващ условия за ефективно разпределение на отговорности, включване и изживяване на всеки като лидер, условия за професионален диалог, сътрудничество и обмяна на знания и опит, цялостно развитие на детската личност, чрез придобиване на съвкупност компетентности - знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование.

Стратегиите формулира целите за развитие на образователната институция и очертава основните мерки за тяхното постигане, дефинира проблеми и възможности за подобряването и доизграждането им, в зависимост от разрастващата необходимост за устойчиво развитие.

Планирането на дейностите за развитие ще позволи детската градина да затвърди своята динамична структура и да знае от къде и как да започне да изпълнява мисията си. То ще играе ключова роля за постигане баланса между стратегическите и оперативните цели. Планирането ще повиши ефективността на управленските процеси в детската градина.

Чрез реализиране на Стратегиите за развитие на ДГ „Зора“ Враца с разновъзрастова група с. Вировско, съобразена с традициите на детското заведение, социално-икономическите условия и съвременните образователни идеи, детското градина ще утвърди авторитета си на образователната институция, отговаряща на потребностите на обществото и европейските образователни изисквания.

Стратегиите определя общите насоки на развитие на дейността на детската градина, акцентира върху видовете мероприятия които предстои, създава условия за съгласуване и координиране на различните действия и дейности съобразно ресурсите-човешки, финансови и технически.

2. Съвременни аспекти на образователната политика.

През септември 2020 г. Европейската комисия очертава своята обновена визия за европейското образователно пространство и конкретните действия за постигането ѝ.

Съветът на ЕС отговаря с Резолюция от февруари 2021 г. относно стратегическа рамка за европейско сътрудничество в образованието и обучението за периода 2021-2030 г.

В отговор на поставените европейски цели е приета Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030), която очертава общо споделената визия за висококачествено, приобщаващо, ценностно-ориентирано и продължаващо през целия живот образование, обучение и учене. Политиките на национално ниво са съобразени с актуалните тенденции в съвременното образование, които предполагат не само директен трансфер на знания, но и изграждане на умения за самостоятелно и критично мислене, за работа в екип и личностно развитие. Съществен акцент е поставен по отношение на възпитателната работа като неизменна част от цялостния образователен процес. Това отразява, както утвърдената българска образователна традиция, така и визията за ключовите компетентности в нейните три основни измерения: знания, умения и нагласи. Утвърдена е и се прилага Стратегия за възпитателната работа в образователните институции. Като първа приоритетна област в Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030), е посочено образованието и грижите в ранна детска възраст. Целта е постигането на най-високото възможно качество, което стимулира пълноценното развитие на всички деца и институциите за образование и грижа в ранна детска възраст.

Политиката на Община Враца за развитие на образованието и грижите в ранна детска възраст е насочена към:

- Осигуряване равен достъп за образование и грижи на всички деца.
- Реконструкция и модернизация на образователните институции чрез реализиране на проекти по Европейски и национални Програми.
- Въвеждане на обучение по метода на д-р Мария Монтесори.

3. Анализ на състоянието на детската градина и на външната среда

ДП „Зора“, гр. Браца е открито на **27.11.1978г.** в ж.к. „Дъбника“. То е общинско детско заведение, в което се отглеждат и възпитават деца от 10 месеца до 7 години. Страдата е специално проектирана и построена за тази цел. ДП притежава база за отглеждане и възпитаване на 210 деца.

Критерии	Показатели за анализ
1. Деца	Прием – През настоящата 2023/24 учебна година в детската градина се отглеждат и възпитават 210 деца, разпределени както следва : 195/сто деветдесет и пет/ в основна страда, обособени в 6 градински и 2 яслени групи и 15 /петнадесет /деца – 1 група във филиала в село Вировско. Брой на групите- 8 в основна страда и 1 разновъзрастова група в с. Вировско. От тях 2 групи са на възраст от 3- 4 години ; 1 група са 4- 5 годишни, 1 група- 5-6 годишни 2 групи- 6 годишни и 1 разновъзрастова група с деца във филиала в с. Вировско. Брой на децата в групите: яслена група „Кукуряче“ – 24 деца яслена група „Пчеличка“ – 24 деца 1 гр. – 25 деца 2 група- 26 деца 3 група- 26 деца 4 група- 26 деца Разновъзрастова група- филиал с. Вировско- 15 деца Разпределение по години на раждане: 2017г. – 51 деца 2018г. – 31 деца 2019г. – 26 деца 2020г. – 52 деца 2021г. – 49 деца 2022г.- 1 дете.

	Записването и отписването от детската градина се осъществява на основание Общинска наредба за условията за записване, отписване и преместване на децата от общинските детски градини в Община Враца. Във филиалната група на детската градина има деца с различен етнически произход. Няма данни за етническа или друга дискриминация. В момента има едно дете на допълнителна подкрепа за личностно развитие със СОП- назначен е екип за подкрепа от РЦНПО.
2. Кадрови ресурси – педагогически и непедагогически персонал	1. Учители – 16 Пол- женски Възраст – от 24 до 61г. Степен на образование- седем от учителите са с ОКС-магистър и 9 с ОКС- бакалавър. Един учител е с първо ПКС. Един учител е с втора ПКС; 5 с четвърта ПКС и 5 - с пета ПКС. 2. Помощник-възпитатели – 9 на възраст от 40 до 62 години, Степен на образование- 1 - висше магистър, 1- средно специално, 6- средно, 1 - основно, Квалификация- Двама помощник-възпитатели имат допълнителна квалификация за ПВ Незаети щатове- две места 3. Служители – 6 Възраст – от до 62г., Степен на образование-2-средно, 2- средно специално, 2- висше образование. Незаети щатове – няма
4. Квалификационни дейности – планиране, финансиране, участие.	В ДГ „Зора“ се осъществява: 1. Въвеждаща квалификация. 2. Продължаваща квалификация. 3. Вътрешноинституционалната квалификация.

	Квалификационните дейности се планират от главен учител Камелия Кръстева на основание проследяването на реалните потребности, мотиви и интереси на педагогическите непедагогическите кадри за планиране и осъществяване на личната им квалификация. Квалификационно- методическата дейност в ДП „Зора“ е съобразена със ЗПУО; чл. 46 от Наредба № 15 за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти /от 22 юли 2019 г./; Националната стратегия за развитие на педагогическите кадри, Плана за реализация на Стратегия за ефективно прилагане на информационните и комуникационните технологии в образованието и науката (2014-2020г.), Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в република България (2021 - 2030), Стратегия за развитие на предучилищното и училищното образование в област Враца / 2023- 2027 г./ на РУО- гр. Враца, Стратегия за развитие на ДП „Зора“, гр. Враца. Средствата за външна квалификация на педагогическите кадри се осигуряват от Фонд Работна заплата и по Националната програма “Квалификация” в размер на 1,2 % от парите за заплата на педагогическите специалисти. Дейността за професионалното усъвършенстване на педагогическите и непедагогическите кадри е съобразена с конкретните индивидуални потребности на учителите и помощния персонал. В дейностите за квалификация участват всички педагогически специалисти и помощник- възпитатели.
5. Организация и провеждане на предучилищно образование	1. Програмна система – иновативна. 2. Проследяване на постиженията на децата и тяхното документиране- Входяща и изходяща диагностика на децата по възрастови групи. Резултатите се отразяват в протоколи по образователни направления от ДООС. Скрининг тест на деца от 3 до 3,6 години. 3. Резултати от възпитанието, образованието и социализацията на децата по образователни направления за всяка възрастова група- отразяват се в индивидуалните портфолиа на децата по възрастови групи. 4. Готовност на детето за училище- Подготовка за училище се реализира чрез всички форми на усвоявания от детето личен опит, а готовността за училищно обучение се диагностицира многопластово: – Като образователни постижения на детето; – Като равнище на развитието на психическите процеси;

	– Като социално и емоционално-волево развитие; – Като функционално съзряване, физическа деспособност и развитие; – Като отношение към училището и мотивация за учене; – Като равнище на индивидуален стил на дейност и поведение. За установяване нивото на училищна готовност на децата се използват стандартизираните тестови батерии на Г. Бижков и колектив. 5. Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие- използват се: утринна гимнастика; празници, развлечения; центрове по интереси; ателиета; различни видове игри – фолклорни, театрализирани, ролеви, дидактични, подвижни, музикални, спортно- подготвителни; разходки и престой на открито; моменти на свободно изразяване; занимания в кътовете по интереси, подреждане на обстановката в групата, грижа за реда в групата; разглеждане на художествени и други произведения на изкуството и културата; посещения на театър, състезания; дейности по реализиране на мини проекти; празници и развлечения; подреждане и разглеждане на изложби от детско творчество; участия в разходки извън детската градина; наблюдения (в пощата, библиотеката, служба по пожарна безопасност и др. 6. Допълнителни дейности, които не са дейност на градината: Школа – Класически и модерен балет; Школа- Народни танци; Школа- Футбол
6. Материална база	Монолитнастрада с9 занимални и 6 кабинета,2 перални помещения, 1кухня с 4 склада, 1 физкультурен салон, 1 басейн,опитно поле. Във всички помещения имаИнтернет връзка;в три групи има интерактивни дъски; всяка група разполага с лаптоп, настолен компютър и принтер, мултимедии 2. ДП разполага и с мултимедия и проектор. Детските групи разполагат с богат набор от дидактически средства и пособия- креативни игри, спортни пособия, енциклопедии, библиотечни центрове, център по ВДП, център „Спешна помощ“, „Магазин“, „Кухня“, „Работилничка“, „Природен кът“, „Научен кът“ и др.

7. Финансиране	Начин на финансиране: бюджет на детската градина; участие в национални и международни проекти; дарения; отдаване под наем; възможности за реализиране на допълнителни приходи.
8. Външни фактори	Семейна обикнов. Общински структури и културни институции. Връзки с неправителствени организации. Единодействие между детското заведение, семейство, училище и общество, осъществявайки се на различни равнища, но с общ акцент- гражданско образование и възпитание, и в частност ранно екологическо образование на детето от 2 до 7 години. Предучилищното образование като процес на възпитание, социализация и обучение на децата, се осъществява при взаимодействие и сътрудничество с родителите. Родителите са участници и партньори в предучилищното образование заедно с децата, учителите, директора и другите педагогически специалисти. Сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директора и другите педагогически специалисти и родителите създават условия за постигане на целите по чл. 5 от Закона за предучилищното и училищното образование, както и за формиране на положително отношение към училището и мотивация за учене. Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина, съответно училището, се осъществява чрез: 1. Индивидуални консултации или партньорски взаимодействия във връзка с дейността на групата. 2. Присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование; 3. Писмени и/или електронни форми за комуникация. 4. Интерактивни форми с родителите: тренинги, работилници и уъркшопове, решаване на казуси по метода на ролевата игра, итри-инсценировки и др. 5. Привличане на родителите, еколози от РИОСВ и Врачански балкан като партньори и съмишленици във всички форми на работа по посока ранното екологично възпитание на детето. 6. Нагледност на ежедневната работа в местата за родителска информираност /постери, табла, статии, поздравителни адреси, отгичия и др./

	Сътрудничеството и взаимодействието между детската градина и Общински структури – участие в Общински празници – „Децата на Враца рисуват“; „Децата на Враца спортуват“; „Децата на Враца празнуват“; Вокален преглед на индивидуални и групови изпълнения, организиран от Младежки дом и Община Враца. Взаимодействие с Р.Б. „Хр. Ботев“ – организирани четения; отбелязване на годишнини от рождението на детски писатели; конкурси за детска рисунка и др.
--	--

SWOT-анализ:

Оценка на актуалното състояние на детската градина			
Силни страни	Слаби страни	Благоприятни възможности	Заплахи, риск
Обективност и мобилност; Индивидуален подход; Ненакърняване на личното достойнство на детето; Компетентност; Прозрачност и демократичност; Целенасоченост и системност; Навременна дидактична работа и създаване на условия за индивидуално развитие и диференцирани грижи за всяко дете.	Недостатъчно активизиране на родителите за участие в обогатяването на материалната база. Увеличаващи се прояви на агресивни нагласи в предучилищна възраст; Затруднена идентификация на нестандартните деца и затруднена адекватна корекционна дейност.	Мотивиране на родителите към спомоществователство; Кандидатстване за включване в различни проекти и програми; Повишаване на положителната емоционалност на децата за сметка на напрежението, агресията и негативните прояви. Включване на иновативни модели, методи и техники за педагогическо взаимодействие, като предпоставка за повишаване	

		на качеството на образователния процес.	
--	--	---	--

Мисия, визия и ценности на Детската Градина.

Мисия:

- Обучение, възпитание и социализация; постигане на интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всяко дете в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му.
- Осигурява развиваща и здравословна образователна среда, чрез включване на иновационни модели на възпитателно-образователна дейност в детското заведение, осигуряващи максимално развитие на детския личностен потенциал, възможности за пълноценна социална реализация и развитие на способностите в процеса на възпитание и обучение.

Визия

- Утвърждаване на ДГ „Зора“ като модерна, гъвкава, конкурентна и необходима преучилищна институция ; като среда за социо-културна, възпитателна и образователна работа; като център за творчество и съмишленик и партньор на деца, родители и учители: - осигуряваща условия за социален и емоционален комфорт, психическо, физическо и творческо развитие на децата от 1 до 7 годишна възраст. - съдействаща за личностно-ориентиран и резултативно обособен възпитателно-образователен процес в педагогическото взаимодействие

3.3. Ценности

Главната ценност за работещите в ДГ „Зора“ е детето и всяка идея е осмислена през призмата на тази ценност. Общочовешките ценности: здраве, учене, екологично възпитание, гражданско поведение, са в основата на преучилищното образование на детето.

4. Стратегически и специфични цели

Стратегически:

Утвърждаване на ДГ „Зора“ гр. Враца като привлекателна и модерна детска градина, в която са създадени всички условия за развиване личността на детето, социализиращо, обучаващо и възпитавано в интеркултурна образователна среда. Осигуряване на емоционален и психологически комфорт на всяко дете и създаване на условия за изживя на индивидуалния му потенциал.

Повишаване качеството на образованието чрез използване на различни образователни иновации, иновативност и ефективност в педагогическите практики в организацията на образователния процес въз основа на научна обоснованост и прогнозиране на резултатите.

Изграждане на хуманна, функционална и позитивна образователна среда в детското заведение осигуряваща равен шанс и достъп за свободен избор и качествено предучилищно възпитание на всички деца. Оптимизиране на структурата, функциите и методите на управление на детското заведение за утвърждаването му като социо-културен, възпитателен и методически център за осъществяване на многостранни инициативи.

Утвърждаване на ДТ „Зора“ като институция, която осигурява условия и създава предпоставки за съхранение на детето и детството като ценност и гарантира равен шанс при постъпване на децата в училище.

Специфични:

- Осигуряване на равен достъп до образование на всички деца.
- Осигуряване на подкрепаща и стимулираща детското развитиe среда.
- Качествена подготовка на 5-6 и 6-7 годишните деца, насочена към новата социална роля „Ученик“.
- Ранно откриване на заложбите и способностите на насърчаване на развитието и реализацията им
- Повишаване качеството на управленската дейност чрез прилагане на съвременни технологии в областта на предучилищното образование и мениджмънт.
- Стимулиране повишаването на компетентността на педагогическите кадри в съответствие с образователната парадигма „Учене през целия живот“.
- Ефективно използване на иновационни технологии в цялостния образователно- възпитателен процес.
- Използване на иновативни и интерактивни методи на педагогическо взаимодействие.
- Оптимално използване на играта в ежедневната организация за формиране на социално поведение в различни ситуации.
- Съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност.
- Познаване на националните, европейски, световни и културни ценности и традиции.
- Формиране на толерантност и уважение към децата и хората с увреждания
- Придобиване на компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация и активен граждански живот в съвременните общности.
- Придобиване на компетентности за прилагане на принципите за устойчиво развитие
- Партньорство и добра координация с родителите.
- Партньорство и добра координация с Общинска администрация, Областна администрация, РУО на МОН и други институции за успешно осъществяване на Националната програма за развитие на училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка.
- Изграждане на солидна стая.

- Формиране на трайни навици при спазване на противоепидемичните мерки предприети от правителството, както при депата, така и при служителите.

5. Дейности за постигане на целите:

5.1. Управленска дейност:

Детската градина се ръководи от директор, назначен чрез конкурс. В съвременната детска градина директорът придобива и нова функции – на директор – мениджър. Все по-голямо значение придобиват междумличностните умения – способност и готовност да се общува с хората, което включва умение да се контактува с колеги, лидерски умения, умения за решаване на конфликти, за обработка на информацията, за вземане на гъвкави, бързи и правилни решения в дадени ситуации, за разпределение на ресурсите, за предприемчивост. Успехът на директора да управлява се определя от професионализма му и уменията да обединява хората, да мотивира труда им.

При планиране на дейностите се ръководим от това, че детското заведение притежава своя специфика и присъщи само на него цели и стремежи, с характерни изисквания и особености, с отличителен собствен облик.

В новите условия на демократизация на възпитателната система контролът е тясно свързан с качеството на възпитателния процес. Обект на контрол е всяка една дейност в детското заведение. Той е отразен в План за контролната дейност на директора. Тя ще бъде подчинена на следните принципи:

- Обективност и мобилност
- Индивидуален подход
- Ненакърняване на личното достойнство на проверявания
- Компетентност
- Прозрачност и демократичност
- Целенасоченост и системност

Педагогическият съвет е звено и субект в управленската структура на детското заведение. Той осигурява вътрешната автономност и независимост на детското заведение за решаване на основни положения във възпитателно – образователната работа. Директорът е председател на педагогическия съвет и отговаря за правилността на взетите решения и отчет за тяхното изпълнение.

Дейности:

- Популяризиране на дейността и постиженията на детското заведение – интернет страница на детското заведение; фейсбук станции на детската градина и на отделните групи; участие в конференции, работни срещи и дискусии в клубове; фестивали, изложби, конкурси и други обществени прояви .
- Включване в различни проекти за набиране на допълнителни средства.

- Търсене на нови контакти с различни обществени, културни и държавни институции с цел подпомагане дейността на детското заведение.

5.2. Образователна дейност:

Педагогически процес се води от учители, високо образовани, квалифицирани и впечатляващи със своята ерудиция, със своето разбиране на децата, с обичта си към тях и с педагогическия си талант, такт и умение. Професията е отговорна, сложна и многоаспектна, а това предполага и изисква учителя да бъде в крак с времето и да притежава добро здраве, висока професионална подготовка, за да изпълнява сложните, трудни и отговорни задачи. Поддържа се постоянно високо ниво на квалификационни дейности за развитие на творческите интереси и новаторско отношение на педагогическите кадри.

Наличието на логонед подобрява качеството и ефективността на ОВП и ежедневната работа с учители, родители и деца.

В работата си като директор ще провокирам постоянна потребност от самоусъвършенстване и самообразование. Педагогическата квалификация в детското заведение е непрекъсваем процес. Чрез квалификационната си дейност учителите и медицинските сестри получават най- правилна ориентация за новостите в педагогическия процес. На тази основа, съобразявайки се условията в детското заведение, с техните особености и възможности, и в зависимост от личните си и професионални качества, те осъществяват такова възпитателно въздействие, което в максимална степен допринася за социално – личностно развитие на всяко дете.

Медико- педагогическият колегитум е изцяло отворен за прилагане в практиката на иновационни технологии за поставяне на детето в центъра на педагогическия процес, за отчитане динамиката и спецификата на неговото развитие, за повишаване качеството на възпитателно – образователния процес.

Основните принципи от които ДТ „Зора” ще се ръководи при провеждане на квалификацията ще бъдат следните:

- доброволно избиране формите на квалификация;
- доброволно участие в квалификационните форми, съобразно индивидуалните интереси;
- интелектуализация на квалификацията в съдържанието на формите.

Дейности:

- Използване на съвременни методи, форми и подходи за планиране, организиране и провеждане на ВОП съгласно ДОС - интерактивни методи, автодидактични игри и материали и др.
- Създаване на предпоставки и условия за пълноценна изява на творчеството и уменията на децата.
- Развиване на диагностичната практика чрез използване на набор от тестове за всяка възрастова група.
- Извеждане на ранното екологично възпитание като приоритет в дейността на детската градина с очаквания за подготовка на екологични и хуманни личности, като за целта са обособени необходимите центрове за експериментирание и опитен участък, в проект е Еко- алея.
- Въвеждане на обучение по Метода на д-р Мария Монтесори.
- Въвеждане на нетрадиционни интерактивни техники за „нестандартните” деца.

- Сформирване на школи по интереси за децата - английски език, футбол, модерен и класически балет, художествена гимнастика – със заплащане от родителите.

5.3. Квалификационна дейност

- Разработване на система за приоритетна квалификационна дейност в Методическо объединение.
- Създаване на информационна банка – библиотечен, мултимедиялен фонд.
- Осигуряване на условия за участие в квалификационни форми на различни равнища.
- Внедряване, съхранение и популяризиране на добри педагогически опит.
- Обмяна на опит - паралелно, допълващо, циклично – по различни проблеми.
- Включване в обучителни програми за работа с чужд език и педагогически иновации.
- Включване на учителите в курсове за придобиване на по- висока ПКС.

5.4. Финансово осигуряване на изпълнението на стратегията:

- Финансиране от общинския и държавния бюджет.
- Разработване на проекти с външно финансиране.
- Привличане на спонсори.
- Реализиране на благотворителни прояви с участието на децата и екипа на ДГ „Зора“ чрез дейността на Обществен съвет, обществени и културни институции.
- Доброволен собствен труд на учители, медицински сестри, обслужващ персонал и родители.

5.5. Социално-битова и културна дейност:

- Обогатяване и поддържане на материално – техническата база - осигуряване на образователни компютърни програми за децата от всички групи;
- Обогастване на игровата и дидактична база;
- Изграждане на площадка за концертна дейност;
- Ремонт на алеите и плочките около дворното пространство и пред входовете;
- Осъвременяване интериора на входовете на ДГ;
- Обособяване на Еко-алея;
- Контрол на правилното разпределение на финансовите средства по бюджета;
- Организиране на различни “антистрес” дейности – спорт, културни мероприятия и др.

6. Приоритетни области за изпълнение на стратегическите и специфични цели в дейността на Детската градина (съгл. чл. 263, ал. 4 от ЗПУО-ДВ, бр. 11 от 2023 г.)

6.1. Приоритетна област 1. Качество на образованието, ефективността на педагогическо взаимодействие в детското заведение и мерки за неговото повишаване.

Оперативна цел 1.1. Повишаване на качеството в образователната институция и ефективност на образователния процес.

Оперативна цел 1.2. Планиране, организация и контрол на дейността на детската градина.

Оперативна цел 1.3. Осъществяване на привлекателен и мотивиращ процес на образование, възпитание и социализация.

6.2. Приоритетна област 2. Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на децата.

Оперативна цел 2.1. Възпитание в патриотизъм и национално самосъзнание.

Оперативна цел 2.2. Възпитание на ценности като хуманизъм, толерантност, добронамереност, уважение, интеркултурно поведение.

6.3. Приоритетна област 3. Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности.

Оперативна цел 3.1. Създаване и поддържане на благоприятна среда за осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности.

Оперативна цел 3.2. Повишаване двигателната активност на децата и усвоени физически умения, знания и отношения.

6.4. Приоритетна област 4. Гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование.

Оперативна цел 4.1. Изграждане и поддържане на организационна културна чрез институционални политики в подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование на децата.

Оперативна цел 4.2. Изграждане на социални, граждански и интеркултурни ценности, здраве и устойчива околна среда. Екологично образование, в условия на климатични промени.

6.5. Приоритетна цел 5. Съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на предучилищното образование на деца в задължителна предучилищна възраст.

Оперативна цел 5.1. Постигане на пълен обхват на децата и осигуряване на редовно посещение в задължително предучилищно образование на децата, гарантиращ равен старт на децата към училищно образование.

Оперативна цел 5.2. Ефективна съвместна работа с институциите по обхват и включване на децата.

6.6. Приоритетна област 6. Предоставяне на равни възможности за обучение и възпитание.

Оперативна цел 6.1. Създаване и поддържане на благоприятна среда за обучение, възпитание и социализация, според индивидуалните потребности на децата.

Оперативна цел 6.2. Постигане равенство между всички деца-разширяване на интегрирано предучилищно образование на децата от етническите малцинства.

6.7. Приоритетна област 7.Приобщаване на децата.

Оперативна цел 7.1. Предоставяне на ефективна обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата.
Оперативна цел 7.2.Създаване на приобщаваща среда за осъществяване на активно участие в образователния процес.

6.8. Приоритетна област 8.Противодействие на тормоза и насилието.

Оперативна цел 8.1.Създаване и поддържане на благоприятна среда за превенция на негативните прояви сред децата и противодействие на тормоза и насилието.
Оперативна цел 8.2.Ефективно сътрудничество и взаимодействие с родителите за преодоляване на негативните нагласи относно целите и важността на образованието.

6.9. Приоритетна област 9.Превенция на риска от ранно отпадане от системата на предучилищното образование.

Оперативна цел 9.1. Устойчивост на процеса на превенция на риска от ранно отпадане, намаляване на неравенствата, насърчаване на социалното включване, мотивация на деца и родители за образование, системна работа с родителите за привличането им като пълноценни участници в образователния процес.

Оперативна цел 9.2.Осигуряване на ефективна работа със заинтересованите страни.

6.10. Приоритетна област 10.Усъвършенстване и постоянно повишаване на квалификацията на учителите и непедагогическия персонал.

Оперативна цел 10.1.Усъвършенстване уменията на педагогическите специалисти за прилагане на съвременни образователни технологии в процеса на педагогическо взаимодействие и отчитане резултатите от проследяване постиженията на децата.

Оперативна цел 10.2.Подобряване нивото на компетентност на педагогическите специалисти при използване на ИКТ технологии, презентационни и дигитални умения

Оперативна цел 10.3.Надграждане нивото на компетентност на педагогическите специалисти за работа с деца със СОП и с извънни дарби.

Оперативна цел 10.4.Придобиване на съвременни ключови компетентности за развитие на личностния потенциал на всяко дете и осигуряване на удовлетворяване на индивидуалните му потребности, ранно откриване на обучителни затруднения и заложбите и талантите на децата.

Оперативна цел 10.5.Повишаване на мотивацията и укрепване авторитета и престижа на учителската професия чрез ефективно прилагане на система за кариерно развитие.

6.11. Приоритетна област 11.Активно и позитивно взаимодействие с родителската общност.

Оперативна цел 11.1.Ефективност на сътрудничеството чрез гарантиране на информираност и включване на удовлетвореност на родителите.

Оперативна цел 11.2.Преодоляване на негативните нагласи на родителите чрез прилагане на ефективни форми на взаимодействие.

6.12. Приоритетна област 12. Ефективно сътрудничество със заинтересованите страни

Оперативна цел 12.1. Постигане на ефективна социално-педагогическа и ценностна система между детска ясла, детска градина и начално училище за създаване на положително отношение към възпитанието, социализация и образование на децата.

Оперативна цел 12.2 Изграждане и затвърждаване на стратегически партньорства с цел обмяна на добри практики, споделяне на ресурси, работа по проекти.

6.13. **Приоритетна област 13.**Обновяване и подобряване на външната и вътрешната физическа среда на детската градина.

Оперативна цел 13.1.Създаване на образователно пространство в съответствие с нормативните изисквания за здравословна и безопасна среда.

Оперативна цел 13.2. Осъвременяване на материално-техническата база.

Оперативна цел 13.3.Поддържане и текущ ремонт на сградите на детската градина.

6.14. **Приоритетна област 14.** Образователни иновации и устойчиво развитие

Оперативна цел 14.1.Достигане на устойчива резултатност, приемственост и ефективно управление на предучилищното образование в институцията, чрез иновации, заложени като инструмент за промяна на културата на преподаване, за стимулиране на креативното мислене и творчеството, в процеса на педагогическото взаимодействие.

Оперативна цел 14.2. Автономия за провеждане на образователни политики, самоуправление и децентрализация на образователната институция.

6.15. **Приоритетна област 15.** Поддържане на гъвкава рамка с възможност за стабилизиране на детската градина след етапи на кризи.

Оперативна цел 15.1.Ефективно управление на риск и реакции, при възникване на кризи и непредвидени промени, на база вътрешни и външни негативни влияния.

7. **Качество на образованието и мерки за неговото повишаване:**

Система за управление на качеството / СУК /:

Системата за управление на качеството е част от цялостната система за управление на ДП „Зора“, гр. Враца. Тя е разработена и се основава на нормативните разпоредби в сферата на предучилищното образование в Република България.

Ръководството на ДП „Зора“ е избрало процесно-ориентирания подход за изграждане, документизиране, въвеждане и подобряване на СУК, като по този начин се осигурява постоянно управление и контрол на процесите в СУК и взаимодействието между тях.

СУК на ДП „Зора“ осигурява управление на процесите, основано на анализиране, прогнозиране, планиране, изпълнение на дейностите, оценяване и вънасяне на подобрения в работата. СУК гарантира, че поставените цели в образователните програми ще бъдат постигнати чрез ефективно използване на ресурсите на институцията (административни, човешки, материални, информационни и други).

Разработената и внедрена в ДП „Зора“ СУК е ориентирана към поддържане и повишаване на качеството на предлаганите образователни услуги по отношение на:

- Индивидуалния напредък на всяко дете;

- Обща и допълнителна подкрепа на децата;
 - Ресурсното осигуряване;
 - Обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца в задължителна предучилищна възраст;
 - Степен на удовлетвореност от образователният процес на деца и родители.
- Управлението на качеството е непрекъснат процес на взаимодействие между факторите и условията, от които зависи качеството на образованието и резултатите от него. Този процес се осъществява на национално, регионално и институционално равнище.
- Измерването на постигнатото качество е съвкупност от действия за определяне на резултатите на институцията по критерии за конкретен период на измерване и съпоставянето им с определените равнища на качеството по всеки критерий. Измерването на постигнатото качество в ДТ „Зора“-Враца се осъществява ежегодно, чрез самооценяване.
- Управлението на качеството в образователната институция, се осъществява, чрез създаване и прилагане на вътрешна система за управление на качеството.
- Вътрешната система за управление на качеството, се осъществява чрез:
- определяне на потребностите и очакванията на участниците в образователния процес и на други заинтересовани страни;
 - формулиране на целите на управление на качеството;
 - определяне на дейностите със съответните отговорни лица, необходими за постигане на целите на управление на качеството;
 - определяне и осигуряване на ресурсите, необходими за постигане на целите на управление на качеството;
 - определяне на дейности и на начини за измерване на ефективността и ефикасността на образователния процес и взаимодействието между участниците в образователния процес;
 - определяне и прилагане на мерки за предотвратяване на рискове;
 - извършване на дейности за постоянно подобрене.
- Вътрешната система за управление на качеството в образователната институция се отнася до:
- анализирането, планирането, изпълнението на дейностите, самооценяването и внасянето на подобрения в работата на детската градина;
 - областите на самооценяване;
 - участниците в процеса на управление на качеството.
- Анализирането в процеса на управление на качеството се основава на информация за:
- потребностите и очакванията на участниците в образователния процес и на други заинтересовани страни;
 - образователната среда;
 - резултатите от работата на детската градина;
 - идентифицирани рискове.

Планирането на дейностите в процеса на управление на качеството се извършва въз основа на анализирането в процеса на управление на качеството и включва определяне на:

- цели на управление на качеството;
- дейностите със съответните отговорни лица, необходими за постигане на целите на управление на качеството;
- ресурси, необходими за постигане на целите на управление на качеството;
- дейности и начини за измерване на ефективността и ефикасността на образователния процес и взаимодействието между участниците в образователния процес;

- мерки за предотвратяване на рискове.

Изпълнението на дейностите се осъществява чрез:

- осигуряване на ресурси, необходими за постигане на целите на управление на качеството;
- прилагане на начини за измерване на ефективността и ефикасността на образователния процес и на взаимодействието между участниците в образователния процес;

- прилагане на мерки за предотвратяване на рискове.

Самооценяването се осъществява всяка учебна година.

Самооценяването се извършва в следните области:

- Образователен процес Областта образователен процес включва: резултатите от обучението и ефективността на взаимодействието в процеса на обучението, възпитанието и социализацията, на управлението на групата, на проследяване постиженията на децата, на осигурената подкрепа за личностно развитие и на екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти за индивидуалния напредък на всяко дете;

- Управление. Областта управление включва: управление на човешките ресурси в т.ч. ефективност на квалификацията, атестиране на педагогическите специалисти, управление на финансовите, информационните и технологичните ресурси, управление на партньорствата за развитие на детската градина за повишаване резултатите от образователния процес, както и ефективно лидерство.;

- Институционална среда. Областта институционална среда включва: физическа среда и информационно и библиотечно осигуряване на детската градина, развитието на организационната култура на детската градина, развитието на среда за подкрепа и ефективно взаимодействие между всички участници в образователния процес и с всички заинтересовани страни, както и удовлетвореност на участниците в образователния процес.

Самооценяването се извършва въз основа на показатели, определени от педагогическия съвет на образователната институция, в съответствие със спецификата на среда и спецификата на функциониране.

Вътрешен ресурс.

Вътрешната система за осигуряване на качеството е съвкупност от взаимосвързани действия и мерки за постигане, поддържане и развиване на качеството на провежданото предучилищно образование в ДГ „Зора“ и резултатите от него в съответствие с държавните

образователни стандарти и на действащото законодателство. Вътрешната система за осигуряване на качеството в детската градина включва:

1. Политиката и целите по осигуряване на качеството;
2. Органите за управление на качеството и правомощията им са Директор, Педагогически съвет, комисии по качеството;
3. Правилата за нейното прилагане, описани в настоящия документ;
4. Годишен план-график за провеждане на дейностите по самооценяване, приет на първи педагогически съвет за годината и описан от Комисия по качеството;
5. Условията и реда за измерване на постигнатото качество, чрез самооценяване описан в Наръчник за самооценка.

Политиката и целите по осигуряване на качеството се разработват от директора и Комисия по качеството, в съответствие със Стратегията за развитие на образователната институция и са одобрени на Педагогически съвет в началото на всяка учебна година.

Целите на управлението на качеството са насочени към непрекъснатото подобряване на:

- Цялостно развитие на детската личност
- Придобиване на съвкупност от компетентности- знания, умения и отношения за успешното преминаване на детето към училищно образование;
- Образователната среда в образователната институция;
- Управлението в образователната институция .

Области на подобрене.

Системата по управление подлежи на ежегодна актуализация, по следните направления: контекст на институцията; цели по качество, при регистрирани необходимости от приложените мерки по качество, на база измервания и анализи по направления; области и критерии; изисквания на заинтересовани страни; индикатори; обхват на системата. При необходимост от подобрения на база измерване на удовлетвореност на заинтересованите страни, се допуска управление на промени в извънредна ситуация. За целта, при настъпване на изискване се прилага процедура за управление на жалби и сигнали. Промени по системата по управление и управленската рамка, се прилагат с решение на Педагогическия съвет и се актуализират по определена процедура, в системата за управление на качеството, към която спада решението. На актуализация подлежат и приложените, които са неразделна част от общата система за постигане на заложените цели. Приложените към настоящата рамка, представляват процедури описващи процеси и отговорности.

Мерки за повишаване качеството на образование мерки за въвеждане на подобрения в работата на институцията за повишаване на качеството на предоставяното образование:

4. Материална база, образователна и физическа среда

- Да се поддържа организация на пропускателния режим в детската градина;
- Частично ремонтниране на кухненския блок в централна сторада
- Оборудване със спортни уреди и пособия в разновъзрастова група с. Вировско;

- Ремонт/обядисване/на уреди за игра в централна сторада и в разновъзрастова група с.Вировско;
 - Осигуряване на интерактивни дъски в две от възрастовите групи;
- Б. Образованис, социализация и възпитание на децата.**

- Провеждане на обмяна на опит чрез наблюдение на формите на педагогическо взаимодействие.
- Осигуряване на квалификация на педагогическите специалисти за работа с даровити и талантливи деца. Оказване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца със СОП;
- Въвеждане на образователно направление „Етнокултурно взаимодействие“ във формите на педагогическо взаимодействие;
- Разширяване възможностите за допълнителните дейности за деца
- Изготвяне на закалителна програма за повишаване имунитета на децата

В. Педагогическа компетентност: планиране, преподаване, оценяване и управление на групата.

- Усъвършенстване уменията на педагогическите специалисти, относно разпознаване и ранно откриване на обучителни затруднения и оказване на комплексна подкрепа на децата.

Г. Организиране и управление на образователния процес. Стратегии и методи за преподаване.

- Прилагане на съвременни образователни технологии в процеса на педагогическо взаимодействие.

Д. Проследяване постиженията на децата, ориентираност към резултати.

- Усъвършенстване уменията на педагогическите специалисти, относно отчитане резултатите от проследяване постиженията на децата.

Е. Управление на групата

- „Умения за справяне с гнева и агресията при децата“- решаване на казуси

Ж. Социална и гражданска компетентност: работа с участниците в образователния процес и със заинтересовани страни, участие във формирането на образователните политики и изпълнението на дейностите за реализирането им.

- Провеждане на социално- педагогически тренинг, като основна форма за взаимодействие с родители в междуетническа образователна среда;
- Инициативи съвместно с родителите за формиране у децата на национално самосъзнание и общочовешки ценности- организиране на посещения на музеи, екскурзии и др.;
- Инициативи съвместно с родителите за осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности с децата- организиране на спортен празник с всички възрастови групи извън територията на детската градина.

З. Други професионални изисквания за изпълнение на длъжността

- Подобряване нивото на компетентност на педагогическите специалисти при използване на ИКТ технологии във формите на педагогическо взаимодействие, презентационни и дигитални умения;
- Разширяване обхвата на децата на 4, 5 и 6 години в задължително предучилищно образование;

- Организиране на квалификация за наджраждане на компетентности по длъжностна характеристика на главен учител;
- Организиране на квалификация за наджраждане на компетентности на координатор приобщаващо образование;
- Придобиване на по-висока ПКС.

И. Съответствие с критерии, определени от директора на образователната институция.

Й. Управленска компетентност. Планиране

К. Мониторинг и контрол на директора

- Контрол върху работата и взаимоотношенията с родителите на екипите на възрастовите групи.

Л. Управление на ресурси-човешки, финансови, материални и информационни

- Тиймбилдинг за екипа-повишаване на мотивацията и развитие на умения за ефективна съвместна работа

М. Административни умения и правни знания на директора

Н. Социална и гражданска компетентност на директора

- Дейности за преодоляване на трудностите при комуникацията с родителите.
- Дейности за повишаване мотивацията на персонала;
- Дейности за повишаване обществения престиж на учителя.

II. Управление на качеството.

- Усъвършенстване процеса на вътрешна оценка и осигуряване на качеството, чрез провеждане на информационни кампании на родители, общественост, учители и педагогически персонал.
- Мерките са съобразени с очакванията на потребителите на образователната услуга (родители, учители, педагогически персонал, начални учители), идентифицирани при извършване на самооценяването, с промените във вътрешната и средата, в която функционира институцията и с промените на нормативната уредба в системата на предучилищното образование, настъпили през периода на самооценяване. Мерките водят до по-високо качество на образованието и са изпълними в рамките на съответните срокове (две години- до края на срока на Стратегията за развитие, тъй като се включват в плана за действие към стратегията за развитие на училището, който е с едногодишен срок на изпълнение) и се оценяват по важност и значимост за дейността на институцията.
- Мерките за вънасяне на подобрения са изпълними, ясни и конкретни и съобразени с възможностите на институцията за ресурсното им осигуряване и се включени към Стратегията за развитие на детската градина.

Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на децата:

Възпитание в патриотизъм и национално самосъзнание:

То формира базови компетентности, върху които децата още от най-ранна възраст да изградят: национална гордост, обич към традициите, към миналото и към постиженията на българския народ; уважение към държавните символи; модел за поведение, насочен към уважение и толерантност, към личностно израстване и утвърждаване като достойни хора и участници в обществото.

Когато учебното съдържание е поднесено на децата по един необикновен начин, с емоционален заряд и настроение, заученото се възприема по-лесно и задълго се помни. Организирането и провеждането на празници и тържества е много възбуждащо и незабравимо събитие в живота на малчуганите, което влияе емоционално на децата. С огромно желание и трепет те преживяват участията си в тържества и празници. Появата им пред публика ги поставя пред нова позиция пред обществото. Изразявайки себе си, те се чувстват значими, важни, в центъра на събитията.

Цели:

- Възпитаване на любов у децата към тяхното семейство, дом, училище, роден град, към България и традициите чрез: театралното изкуство, клубни дейности, чествания, срещи с културни дейци, музейни работници, фолклорни ансамбли, видни общественици, посещения на исторически паметници и местности, изучаване на литературни произведения с патриотична тематика.

Очаквани резултати:

- Развитие на детските художествено-артистични заложби в различните видове изкуство – танцувални, певчески, артистични.
- Приобщаване към отбелязване на обществено значими дати, събития и български народни празници.
- Изграждане на умения за работа в екип.

Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности:

- Създаване и поддържане на благоприятна среда за осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности.

Предучилищното възпитание чрез формите на физическа култура има за цел укрепване и закаляване на децата, повишаване устойчивостта на организма към заболявания, развитие на физически качества и деспособност. Заниманията със спорт, при добра организация и използване на различните форми в детската градина осигурява здраве, двигателен опит, формиране на умения и изграждане на мотивация за самостоятелна двигателна дейност.

- Обновяване и обогатяване на материалната база.

Ефективното и пълноценно използване на по-богатата спортна база е предпоставка за повишаване физическата дееспособност на децата и подпомага развитието на физическите качества. Подбора на разнообразни форми при занимания със спорт реализира положителен резултат и мотивира децата за самостоятелна спортна дейност.

Гражданско, здравно, екологично интеркултурно образование:

Гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование в детската градина

	Силни страни	Слаби страни
1.	Въз основа на нормативната база, определена в Наредба № 13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование, в ДГ „Зора“-Враца с детска група с. Вировско се осъществяват следните дейности: • Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.	
2.	• Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.	
3.	• Екологично образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.	
4.	Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.	

А. Вътрешен ресурс:

В ДГ „Зора“ гр. Враца с разновъзрастова група с. Вировско функционира разработена и утвърдена Стратегия за образователна интеграция на децата от етническите малцинства.

Б. Области на подобрене:

Продължаване работата за формиране компетентности у децата, родителите и персоналът в детската градина, по следните параметри:

1. Интеркултурната компетентност притежава всяко дете след задължителна степен на предучилищно образование, което:

- ✓ Познава историята и културата на етническите малцинства, традиционно съжителстващи с мнозинството;
- ✓ Владее базови знания в областта на равните права и възможности, без разлика на раса, пол, етнически и социален произход, вероизповедание;
- ✓ Притежава утвърдени антидискриминационни нагласи и публично поведение, основаващо се на чувствителност, добронамереност и толерантност към носителите на етнокултурни различия.
- ✓ Има формирана чувствителност спрямо солидарността в межкултурно общество и умения за нейното осъществяване;
- ✓ Притежава формирана толерантност- качество, включващо в себе си и познаването, и разбирането, и уважението към другия, който е различен;
- ✓ Притежава придобити умения за социално учене, което продължава през целия живот.

Родителят трябва да се самоосъзнава като инициатор на новото и пазител на традициите. Усилията на учителя трябва да са насочени към създаване на условия за ценностно развитие на детето чрез единство от разнообразни дейности и за осъзнаване на общочовешките и националните ценности.

2. Разработване на Програма за интеркултурно образование в ДГ „Зора“-Враца с разновъзрастова група с. Вировско.

3. Прилагане на политики за преодоляване на негативни обществени нагласи, основани на етнически произход и културна идентичност.

Сътрудничество и взаимодействие с родителите и институциите

Връзката Семейство – Детска градина за превенция на агресивното поведение.

Своето поведение детето научава от възрастните - родители, учители, значими възрастни. Така то различава добро - лошо, позволено - непозволено, награда - наказание. За да му помогнем да се чувства щастливо, то трябва да получава любов, постоянство, самочувствие, похваля, поощрение и внимание. Детето е тръгнало на детска градина и се е научило да хапе, пие, вика, хленчи, удря. Тези прояви са елемент от адаптацията към новата среда, но и начало на агресивните прояви, които трябва да се овладят навреме. Ако учителят даде да се разбере, че не толерира такова поведение в групата, то тогава всеки, който пожелае да се държи по този начин, първо би си помислил.

Добрата връзка семейство - детска градина може да се изрази конкретно в:

- ◆ ежедневни разговори за поведението на детето в детската градина;
- ◆ въвеждане на правила в групата, които знаят и родителите;
- ◆ родител-асистент на учителите.

Предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание:

Създаване и поддържане на благоприятна среда за обучение и развитие, според потребностите на детето.

Приобщаване на децата:

Процесът на приобщаване и свързаното с него приобщаващо образование трябва да се разглежда като цялостна система от образователни и общочовешки ценности, които в образователната система винаги започват да се гледат върху принципа за безпристрастен достъп, развиват се на базата на засилено участие и се усъвършенстват чрез прилагането на цялостен комплекс от социални взаимоотношения, за да се стигне до формиране на усещане за принадлежност към образователната общност.

ДГ „Зора“ – Враца с детска група с. Вировско работи за осъществяване на успешно приобщаващо образование като крачка по пътя за постигане на крайната цел – създаване на приобщаващо образование, което да позволи на всички деца и възрастни, независимо от пол, възраст и етническа принадлежност да участва в живота на обществото и да имат своя принос, спазвайки клаузите, целите, задачите, принципите и ценностите заложили в Наредбата за приобщаващото образование.

Силни страни	Слаби страни
1. В детското заведение се осъществяват дейности, свързани с осъществяване на приобщаващото образование. 1. Общата подкрепа за личностно развитие в детската градина и в подготвителните групи за задължително предучилищно образование в училището, която е насочена към всички деца в групата и гарантира участието и изаявата им в образователния процес и в дейността на детската градина, включва: 1. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти; 2. Занимания по интереси - ателиета, допълнителни форми и дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите - спорт, художествена гимнастика, английски и др. 3. Грижа за здравето, чрез програми, свързани със здравното образование, здравословното хранене с включване на родителите. 4. Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения, извършвано чрез скрининг тестове на децата на възраст от 3г. до 3г. и 6 месеца при постъпването за първи път на детето в детската градина и с писмено съгласие на родителя. В съдържанието на педагогическото взаимодействие се включват допълнителни ситуации по български език при индикации за обучителни затруднения на децата.	

	5.Поощряване с морални и материални награди. Децата се поощряват с морални и материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на институционалната общност 6.Дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение; 7.Логопедична работа, която включва превенция и диагностика на комуникативните нарушения и на обучителни трудности; 8.Кариерно ориентиране чрез осъществяване на взаимно-допълващи се дейности за запознаване с професии чрез формите на педагогическо взаимодействие. 9.Превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение чрез включването на отделни деца в дейности за въздействие върху възрешната мотивация, както и психологическа подкрепа. 10.Изграждане на позитивен организационен климат и на поддържаща психологическа среда в детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие.Дейностите по превенция и интервенция на тормоза и насилието се разработват въз основа на Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и на алгоритъм за неговото прилагане, утвърдени със заповед от министъра на образованието и на алгоритъм за	
2.	II. Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата.	Необходимост от квалификация на екипа на детските групи за работа с деца със СОП.
	Допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата се предоставя въз основа на извършена оценка на индивидуалните им потребности.	
	Краткосрочна е подкрепата, която въз основа на оценката на индивидуалните потребности на детето се предоставя за определено време в процеса на предучилищното образование.	
3.	Създадени условия за работа с деца от уязвимите групи.	Трудности за персонализация на обучението в зависимост от потребностите и интересите на всяко дете и за работа в мултикултурна среда.

4. Работа с талантиливи и даровити деца.	Предоставяне на допълнителна подкрепа на деца с изявиени дарби. Осигуряваме условия за равниране на творческите способности на децата чрез включване в допълнителни дейности, които не се действост на ДТ, съобразно интересите и наклонностите на всяко дете. Създаваме условия за участие на даровити деца за участие в национални състезания и конкурси.
---	--

A. Вътрешен ресурс:

Педагогическите специалисти много добре познават възможните различия, с които се сблъскват в своята практика. Запознати са със системата от ценности върху които е основоположено приобщаващото образование, като успешно управляват различията и творчески изграждат и надграждат усвоените ценности.

Б. Области на подобрение:

- В ДТ „Зора“ Враца с разновъзрастова група с. Вировско няма назначен специалист- логопед. В зависимост от нуждите и при наличие на индикации за предоставяне на логопедична помощ, в детското заведение ще бъде назначен логопед за осъществяване на подкрепа на нуждаещите се деца.
- Актуализиране на Програма за приобщаващо образование и предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата в детската градина.
- Включване в разработване на проекти по национални програми, свързани с предоставянето на приобщаващото образование в детската градина
- Разработване на Процедура за поощряване и награждаване на деца в детската градина.
- Предоставяне на допълнителна подкрепа на деца със СОП и с изявиени дарби.
- Актуализиране на Механизъм за противодействие на тормоза и насилството в детската градина.
- Разширяване на спектъра от допълнителни дейности, насочени към развитието на личностни и междупличностни умения и интереси.
- Разнообразяване на формите и възможностите за развитие на талантите на децата с изявиени интереси и подкрепа за участие в национални и международни конкурси и състезания.
- Предоставяне на материални и морални стимули на децата.
- Създаване на подходящи условия в детската градина за откриване и развиване на умения и таланти чрез разнообразни педагогически форми.
- Разширяване на общата и допълнителна подкрепа за децата в детските градини и прилагане на приобщаващи грижи в яслената група към детската градина.
- Функционално оценяване на образователните потребности на деца със СОП.
- Използване на адаптирани отворени образователни ресурси за деца със СОП.
- Осигуряване на квалификационни форми за работа с деца със СОП и даровити деца.

Противодействие на тормоза и насилството:

Превенция на агресията и негативните прояви сред децата.

Разработване и прилагане на цялостен педагогически подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна образователна среда.

Агресията е специфична форма на поведение, която се изразява в демонстрация на неприязън, а често и груба сила спрямо другите с намерение да им причини вреда, болка или двете едновременно.

Агресивността е нападателност, социално обусловено качество на личността и поведението, което се характеризира с използването на сила с цел да се нанесе повреда на хора или предмети.

Факторите които пораждат агресия:

- ◆ У деца, не спали достатъчно, се забелязват внезапни изблици на агресия, последвани от изблици на дълбока изолация.
- ◆ Друга причина за поява на агресивност у детето може да се дължи на силна неудовлетвореност вследствие липса на обич и чувство за лично благополучие.

- ◆ Някои родители наказват всяка негативна проява на детето, а други изобщо не обръщат внимание. Интуитивно детето много добре усеща родителското отношение и реагира така, както може.

- ◆ Поштите семейни взаимоотношения, отсъствие на единия или двамата родители, алкохолизма, конфликтността в семейството, постоянното унижаване на достойнството на детето са фактори, предизвикващи детската агресивност.

- ◆ Телевизията е друг социален фактор, който може да породи и да влияе върху агресивното поведение. Освен положителни, тя има и отрицателни качества- поражда умора; превръща насилието в нещо нормално и обичайно и провокира у детето желание за подражание.
- ◆ Родителите в процеса на възпитание и общуване с детето проявяват различни стилове. Двата доминирани стила на общуване са авторитарен и либерално-демократичен. Либерално- демократичния стил може да бъде изтъкван като търпимост, а авторитарния може да увеличи детското противодействие.

Пътища за намаляване на агресията.

- Създаване на оптимален емоционален контакт с децата;
- Формиране на умения за съвместна дейност и игри;
- Формиране на конструктивна социална ангажираност у децата;
- Тренинг в самоконтрол.

Превенция на риск от ранно отпадане от системата на предучилищното образование

- Популяризиране на постиженията на децата чрез публични изяви.
- Нагледност за ежедневната работа в местата за родителска информираност на всички входове на ДЦ.
- Мултимедийна визитка на ДЦ и групите в сайта и фейбук групата на ДЦ „Зора“ и фейбук групите.
- Партньорска работа с родителите за популяризиране на ежедневната работа на екипите.
- Осигуряване на оптимална възпитателно- образователна среда за утвърждаване на личността.
- Разработване и внедряване на иновационни педагогически технологии за работа в ДЦ.
- Обучение и квалификация на учители, помощен персонал и родители /в реално време и/или дистанционна форма на взаимодействие/.

- Педагогическа и възпитателна дейност, осъществена на основата на личностно – ориентирания подход на взаимодействие и компетентностния подход.
- Планиране на ОВП на база на задълбочен анализ на педагогическата ситуация в ДП.
- Работа по усвояване от детето на социални норми и културни ценности на обществото, към което принадлежим.

Мерки за повишаване на качеството на образованието

Управление на институцията

- Прозрачност в управлението;
- Законосъобразно и ефективно управление на материалните и финансови ресурси;
- Състояние и водене на ЗУД съгласно изискванията;
- Създаване на безопасна физическа среда, гарантираща живота и здравето на децата.
- Осигуряване на пълен достъп на всички деца до медицинско обслужване;
- Ефективен контрол на отсъствия на децата;
- Съответствие на менното на децата със системата за управление на безопасността на храните или системата за Анализ на опасностите и критични контролни точки — НАССР за здравословно хранене;
- Делегиране на правомощия;
- Установени партньорски отношения с обществения съвет;
- Създаване на вътрешна система за наставничество;
- Увеличаване броя на учителите с ПКС;
- Утвърждаване на система за вътрешноинституционална квалификация на педагогическите специалисти в институцията;
- Обучение на учителите за работа с родителите;
- Квалификация на административните служители;
- Реализиране на проекти и дейности с НПО;
- Партньорство с общински доставчици на социални услуги за подкрепа за личностно развитие;
- Ефективно взаимодействие с общинска и държавна администрация;
- Партньорство с друга детска градина/училище за съвместни дейности с децата и обмяна на добри практики;
- Ефективно партньорство с висше учебно заведение;
- Поддържане на активен и функционален сайт на детската градина;
- Популяризиране на дейността на детската градина;
- Реализиране на приходи от национални програми, дарения и работа по проекти, както и собствени приходи;
- Ефективно изразходване на средствата за квалификация;
- Създаване на партньорство с външни организации – Дирекция „Социално подпомагане“, община, настоятелство и др.

Мерки за повишаване на качеството на образованието:

Управление на институцията

Принципи и стил на управление и ръководство на ДГ „Зора“ – Враца с разновъзрастова група с. Вировско

Управлението на детската градина е подчинено на действащите законови документи, прилага държавната, областната и общинската политика в областта на предучилищното образование, както и изпълнява общинските програми и стратегии за управление на образованието в Община Враца.

	Силни страни	Слаби страни
1.	Директорът на детската градина е учител, работодател, мениджър, служител, администратор, плановик, регулатор на вътрешните отношения в институцията, пример, основен организатор и координатор на цялостната дейност, контролен орган, като самият той е обект на контрол от страна на редица органи и институции.	
2.	Директорът има своята значима роля за обезпечаване на успешното „пътуване“ към знанието, което детското заведение трябва да организира за своите малки възпитаници.	
3.	Ролите, които трябва да изпълнява директора на съвременната образователна институция са много и разнообразни. Базисна истина е, че управлението е сложна дейност, изискваща важни компетенции. Високи са и съвременните обществени очаквания и изисквания към детската градина и нейното модерно управление. Всичко това насочва към значимата роля на изпълняващия директорската позиция.	Контрол върху работата и взаимоотношенията с родителите на екипите на възрастовите групи. Трудности при комуникацията с родителите. Трудности при мотивация на част от работещите в детската градина.
4.	Делегирани правомощия на детската градина за разпръщане на политики и за избор на методи и средства, подкрепящи развитието на институцията.	

4. Вътрешен ресурс:

Специализиран орган за разглеждане и решаване на основни педагогически въпроси в детското заведение е педагогическият съвет, като директорът е председател на съвета и осигурява изпълнение на решенията му. Педагогическият съвет е колективен орган на управление. Дейността му се планира в годишния план и се подчинява на целите и задачите, определени в Стратегията за развитие за 5 –годишен период на детското заведение и плана за действие към стратегията. Членовете на педагогическият съвет в детската градина разполагат с нужния интелектуален заряд, желание и отношение към търсене и предлагане, както и прилагане на новото, интересното, доброто.

Б. Области на подобрене:

1. В професионалният профил на директора на детската градина приложимите и изискваните основни компетентности са:

- Педагогическа компетентност;
- Управленска компетентност;
- Социална и гражданска компетентност.

Компетентността по своята същност е комбинация от знания, умения, способности и нагласи, необходими за постигане на висока степен на свързаност между индивидуални качества и социалните цели на личността. В интерес на високите обществени очаквания към предучилищното образование е управлението на детската градина да бъде поверено на знаещи и можещи модерни мениджъри, подготвени компетентни професионалисти и образовани лидери.

Основните лидерски качества и умения, които е необходимо да притежава успешния лидер в работна среда са :

1. Увереност
2. Организационни умения
3. Комункативност
4. Отдаденост.
5. Честност

Директорът на ДГ „Зора“ Враца управлява финансовите средства по законосъобразен, икономичен, ефективен и ефикасен начин така, че да осигурят постигане на целите на институцията и да гарантират опазването и интересите на детското заведение. Осигурява изграждането, развитието и функционирането на детската градина и осъществява финансово управление и контрол чрез следните взаимосвързани елементи:

- Контролна среда;
- Управление на риска;
- Контролна дейност;
- Информация и комуникация;
- Мониторинг.

Демократичният стил е колективен стил, при който ръководителят управлява съвместно със сътрудниците си. Той обикновено делетира власт на отделни лица от персонала и предлага сътрудничество при вземането на решения. По този начин груповите норми се

възприемат от всички, проблемите и решенията се обсъждат заедно, осигурява се достатъчна свобода и инициатива на членовете, поощряват се взаимният обмен на информация и сътрудничество.

2. Принципи на управление.

1. Законосъобразност- спазване и прилагане на действащата нормативна уредба.
2. Демократичност и хуманност на педагогическо взаимодействие.
3. Равнопоставеност в отношенията, толерантност, позитивност.
4. Партньорство и сътрудничество.
5. Прозрачност.
6. Отговорност и морал.
7. Гъвкавост.
8. Ефективност и ефикасност.
9. Отчетност.
10. Устойчивост на резултатите.

Въвеждане на образователни иновации в управлението на детската градина, както и екипна работа на педагогическите специалисти при вземане на решения, предлагане и реализиране на иновации.

Дейности за повишаване мотивацията на персонала.

Дейности за повишаване обществения престиж на учители.

Образователен процес:

- Ефективно планиране;
- Осигуряване на обща подкрепа за деца с обучителни трудности;
- Осигуряване на допълнителна подкрепа за деца със СОП;
- Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца с дарби;
- Осигуряване на подкрепа за деца в риск;
- Проследяване на индивидуалното развитие и постигнатите резултати на всяко дете;
- Осигуряване на заместване на отсъстващи учители.
- Реализирани иновации в организацията на образователния процес.
- Използване на мултимедийни презентации и електронни ресурси в образователния процес.
- Превръщане на детската градина в желано място за обучение, изживя и подкрепа за личностно развитие за децата.
- Осигуряване на форми на допълнителни дейности по интереси срещу заплащане от родителите.
- Утвърждаване на спортен календар на детската градина.

- Участие на децата в културни и спортни прояви, осигурено от детската градина и/или извън нея.
- Разработване и реализиране на вътрешни проекти и дейности с децата за здравословен начин на живот.
- Създаване на процедури за закаляване на децата.
- Разходки и игра на децата сред природата.
- Утвърждаване на символи, ритуали и традиции.

Институционална среда:

- Създаване на благоприятна и толерантна атмосфера на общуване, доверие и взаимопомощ.
- Поддържане на ефективна информационна среда за родителите с цел информизиране за индивидуалния напредък на децата;
- Взаимодействие и сътрудничество с настояществото и обществения съвет;
- Изграждане на партньорства с НПО и общинските доставчици на социални услуги в подкрепа за личностно развитие на децата;
- Издигане авторитета на детската градина;
- Създаване на образователно пространство в съответствие с нормативните изисквания за здравословна и безопасна среда;
- Наличие на ресурсен кабинет, кабинет на логопед, психолог, солна стая;
- Осъвременяване на материално-техническата база и поддържане внедряването на иновации в нея;
- Повишаване квалификация на педагогическите специалисти за работа с интерактивна техника и образователен софтуер и генериране на електронни ресурси;
- Поддържане и текущ ремонт на занималните и помощните помещения.
- Поддържане и обновяване на системата за постоянно видеонаблюдение и спазване на пропускателния режим.

Критерии, показатели и инструменти за вътрешен одит (самооценяване) на качеството на представянето на образованието.

	Силни страни	Слаби страни
1	1. Контролна дейност на директора. Контролът като функция на педагогическия процес измерва степента на изпълнението на поставените цели и задачи. Тази му функция е насочена към търсенето на начини за установяване на резултатите от реализирането на целите на програмната система, за регулиране на различните дейности и получаване на временна и обективна информация за изпълнението на взетите решения.. Директорът трябва да притежава умения за контрол и корекция на изпълнението като установява критерии за равнище на изпълнението на задачите и организира система за наблюдение, оценка, обратна информация, взимане и изпълнение на корекционни решения. Директорът: 1. Установява ясни стандарти и конкретни показатели за изпълнение и качество.	

	2. Осъществява постоянен текущ, административен, тематичен, превантивен и финансов контрол на постигнатия напредък. 3. Използва различни начини за наблюдение на ефективността на работата; 4. Контролира и отчита изпълнението на задачите в екипите. След осъществения контрол, директорът оформя резултатите от проверката в констатилен протокол. Лицето, обект на контрола се запознава с крайната оценка в констатиления протокол, което удостоверява с подписа си.	
2	II. Управление на качеството на образованието. Управлението на качеството е непрекъснат процес на организационно развитие, основан на анализиране, планиране, изпълнение на дейности, оценяване и въвеждане на подобрения, както в работата на детските градини и училищата, така и в дейността на НИО. Това е и цикличен процес, който отчита постигнатия напредък от институциите спрямо набелязаните цели, информира обществеността относно постигнатите резултати и подпомага усъвършенстването на дейността на организацията и вземането на управленски решения. Законът за предучилищното и училищното образование регламентира два метода (модела) за оценка на качеството, които се намират във взаимовръзка. В зависимост от субекта и обекта на оценяване оценката е вътрешна (самооценка) и външна (инспектиране). При вътрешната оценка (самооценката), детската градина сама определя дейностите, процедурите и критериите за измерване и оценка на качеството на предоставяното образование. Външната оценка (инспектирането) се осъществява от НИО по критерии и индикатори, методи и инструменти за инспектиране, утвърдени от директора на НИО. Разработените критерии и индикатори биха могли да се използват и при самооценяването. Вътрешната оценка не замества външната и обратно, те са взаимно свързани и се допълват.	
3	III. Аtestиране на педагогическите специалисти Аtestирането е процес на оценяване на съответствието на дейността на учителите, директорите и другите педагогически специалисти с професионалния им профил, с изискванията за изпълнение на длъжността и със Стратегията за развитие на детската градина, а за директорите – и на управленската им компетентност.	

А. Вътрешен ресурс:

Контролът като функция на педагогическия процес измерва степенята на изпълнението на поставените цели и задачи. Тази му функция е насочена към търсенето на начини за установяване на резултатите от реализирането на целите на програмната система, за регулиране на различните дейности и получаване на временна и обективна информация за изпълнението на взетите решения..

Б. Области на подобрене:

В ДТ „Зора“-Враца с разновъзрастова група с. Вировско ще бъде създадена Система с механизъм за вътрешен контрол и мониторинг на качеството на педагогическото взаимодействие в детското заведение.

Педагогическите специалисти се атестират на всеки 4 години. Аtestирането на учителите и другите педагогически специалисти се извършва от атестационна комисия, определена от работодателя, съгласувана с педагогическия съвет.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

Философия:

Програмната система на ДГ „Зора“ е създадена, за да удовлетвори потребностите на всяко дете, в помощ на учителя и в подкрепа на родителя. Съобразена е с ДЮС. Тя дава равен шанс на всяко дете за обучение и развитие като :

- осигурява необходимите му грижи и внимание;
- съобразява се с индивидуалността и уникалността на всяко дете;
- дава възможност детето да се чувства спокойно, уверено и щастливо;
- дава му възможност чрез игри и познание да открива света около себе си;
- мотивира учителя да използва нов вид комуникация с детето и родителите като използва иновативни и интерактивни форми и методи на взаимодействие;
- осигурява възможност на родителя да „израства“ заедно с детето и бъде партньор на учителя в общата кауза - формиране личността на детето и неговото бъдещо израстване чрез използване на иновативни форми на партньорство.

Обновяването на обучението в детските градини с ново съдържание изисква по-ефективни форми на познавателна дейност и целенасочено развитие на социално - нравствените качества. В еднодействието със семейството и обществеността детската градина координира връзката и приемствеността между ясли, детската градина и училището и полага началото на всеотдайното развитие на детето.

Програмната система осигурява пълноценно детско развитие и предразполага към щастливо детство на всяко дете, както и към изграждане на мотивация и увереност в собствените му възможности.

Главна цел на Програмната система е:

Полатане на основите за „Учене през целия живот“, като се осигурява *възпитание и образование, насочено към универсалните човешки ценности* физическо, емоционално, познавателно, езиково, социално и творческо развитие на детето, като се отчита значението на играта за детето.

Очаквани резултати при реализиране на програмната система:

- Постигане на целите на предучилищното образование.
- постигане целта на образователния процес в предучилищна възраст;
- осигуряване на системно обучение и възпитание, съобразени :
 - с възрастовата сензитивност;
 - с актуалните образователни потребности на обществото;
 - с индивидуалния и възрастов потенциал на детето;
 - с особеностите на деца, които нямат равен шанс / деца със специални образователни потребности, деца от социално слаби семейства, деца за които българският език не е майчин/
- осъществяване на връзка и проходимост между възрастовите предучилищни групи.
- осигуряване на образователно съдържание, включващо постижими за децата знания, умения и отношения по образователни направления, които са в съответствие със:

- Закон за предучилищно и училищно образование

- Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищното образование, в сила от 01.08.2016 г.

и Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 2016 г. за предучилищното образование, издадена от министъра на образованието и науката.

- Осигуряване на усъвяването на ключови умения, знания и отношения, които създават връзката между образователното съдържание и резултати по всички образователни направления.
- Осигуряване на взаимодействия между дейностите на детето в съответствие със задачите по образователни направления и образователни ядра към всяко направление.
- Ефективно сътрудничество между ДТ и родителите в процеса на възпитание, социализация и обучение на децата.
- Оптимални взаимодействия между ДТ и институциите, подпомагащи дейностите на ДТ.

Проследяване на резултатите от образователния процес:

1. Проследяването на резултатите от образователния процес има следните задачи:

- да се проверява ефективността на отделните подходи и форми на педагогическо взаимодействие;
- да се проследяват резултатите от образователния процес: по образователни направления; общо за детската група; по отношение на всяко дете; в съответствие с ДОС;
- на базата на тези резултати да се планира образователния процес по дейности и образователни направления;
- да се осъществява съобразеност на образователния процес с индивидуалните особености или специалните образователни потребности на децата.

2. Средствата за проследяване на резултатите от образователния процес се прилагат:

- Текущо: чрез ситуации, включени в хорариума по отделните образователни направления.
- На принципа „вход – изход“: чрез ситуации – също включени в хорариума на образователното направление, в началото и в края на учебната година.

3. Работните картони от текущата диагностика и бележките от педагогическите наблюдения се съхраняват в детското портфолио.

Форми и методи за установяване на компетенции:

1. Педагогическо наблюдение.
2. Тестове.
3. Интервю.
4. Детско портфолио.

Използван инструментариум за диагностика на знанията и уменията на децата в началото и в края на учебната година:

- Системи от разработени тестови задачи на учебните помагала /индивидуална книжка за проследяване на постиженията на всяко дете/ по Програмна система „Бит и техника“ – поредица „Златно ключе“.
 - За записване и отчитане на постиженията на детето се използват групови протоколи по съответното направление, като се има предвид резултата от работния картон/брой точки/;
 - Педагогическо наблюдение/ за напътяванията и ядрата, по които не са осигурени диагностични картони/; Педагогическото наблюдение като метод за диагностика е подходящо да се използва в ежедневната работа по БЕЛ и Математика, както и по време на усвояване на съдържанието на познавателните книжки. Методът е подходящ и за ежедневно наблюдение особено по ОН Околен свят- Ядро „Самоутвърждаване и Общуване с околните“. За предпочитане е диагностицираните лица да се наблюдават естествено и незабележимо, без намеса, като наблюдаващият си води необходимите бележки.
 - Детското портфолио съдържа всичко, което показва хронологично уникалността и индивидуалността в развитието на детето; резултати от постиженията по седемте образователни направления/ снимки, грамоти, отпички/.
 - Информацията и материалите се подреждат в три раздела: обща информация за детето; резултати от постижения; обобщение за готовността на детето за училище.
- Очаквани резултати при реализиране на програмната система:**
- постигане целта на образователния процес в предучилищна възраст;
 - личностно и общо психично развитие на детето, чрез неговата индивидуална и групова игрова и познавателна дейност;
 - компетентно тематично разпределение на съдържанието по образователни направления за всяка възрастова група.

Подходи и форми на педагогическо взаимодействие

Подходи на педагогическо взаимодействие

За постигане на така поставената главна цел детската градина определя водещ подход - **синергичен**, който педагогическите специалисти ще прилагат в своята педагогическа практика. Този подход има обединяваща сила и изисква създаване на условия за растеж, развиване на личностния потенциал, зачитане на човешкото достойнство, осигуряване качество на живот за всяко дете.

Други подходи, които ще се прилагат са:

Конструктивистки: новото знание се изгражда на основата на предшестващото знание и опита на детето в резултат на целенасочени дейности в конкретна ситуация. Обучението се осъществява не чрез механично приемане на знания, а чрез интерпретирането им.

„учене чрез правене“; „учене чрез преживяване“/

Хolistичен: детската личност е цялостна динамична система, затова е необходимо да се работи за развитие на всичките и страни, специализирано относно проблема (ако има такъв), но не фрагментарно относно нейната цялостност; педагогът да вижда цялостната картина.

Личностно-хуманен: детето да се приема като значима личност – с уважение и достойнство; приемане на детето такова каквото е; човечно отношение към него – оказване на обич и подкрепа; съобразяване с потребностите и интересите на детето като субект; подпомагане на детето в изграждане на позитивен Аз-образ.

Ситуационен: да се създават специално организирани ситуации и да се използват непредвидено възникващите, за да се постави всяко дете в благоприятна позиция, осигуряваща неговото емоционално и интелектуално благополучие.

Информационен: осигуряват се възможности за началното развитие на инициативността, предприемчивостта и дигиталната компетентност, като се формират умения за работа в екип, планиране, представяне и осъществяване на идеи и малки проекти.

Създават се условия за първоначално запознаване с възможностите на информационните и комуникационните технологии.

Екологичен: създаване на екологосъобразна среда и възпитаване у детето на екологосъобразно отношение към себе си и средата; повишаване степента на свободата и автономност на детето във взаимодействието му със заобикалящата го среда, на базата на разнообразното му информиране и дейност за оптимално личностно развитие, във формирането на способност за самоорганизация и саморегулация.

Компетентностен: главната задача на образованието е подготовката на компетентни специалисти, т.е. на хора с познания в различните области на живота, с умения за творческо боравене с интелектуалния и професионални инструментариум, със способности за взаимодействие с други хора в различни ситуации с цел постигане на конструктивна колаборация.

Метод Монтезори - Методът Монтезори е образователен подход, разработен от италианския доктор и педагог Мария Монтезори в началото на миналия век. В основата му е поставена идеята за обучението на децата от ранна детска възраст. Той ги окуражава да бъдат активната страна, да взимат решения и да учат за околния свят посредством игра.

Методът определя детето като жадна за знание личност, която е способна сама да трупа знания и опит по начин, който е най-добър за нея.

Системата при Монтесори позволява на децата да развият пълноценно ниво на независимост и самодисциплинираност, които стават модел за създаване на добри трудови навици и чувство за отговорност за цял живот. Децата се научават да се гордеят с добрите си постижения.

При този подход отсъстват традиционните оценки и изпитвания, които стресират децата допълнително, без да им носят каквато и да е добавена стойност. Тук се акцентира върху вътрешната самооценка, която децата си дават. Тяхното удовлетворение от добре свършената работа е истинската награда за тях самите, за родителите и за учителите.

Значение на отчитането на специфичните потребности на всяко дете, прилагането на диференциран подход за обучение с цел подпомогане на ефективното учене. Важността на подкрепата за максималното развитие и изява на личностния потенциал на всяко дете, съобразно индивидуалните му заложби, способности, интереси. Пътища за прилагане на подхода, изразяващи се в това децата да се чувстват ценени и активни участници в процеса на образованието - основа на мотивацията за учене и развитие на децата в предучилищна възраст.

Подготвената образователна среда

Подготвената образователна среда за подкрепата на индивидуалните потребности на децата. Монтесори принципи за създаване на образователна среда. Как се възпитава грижа и отговорност към дидактическите материали, пособията за игра и материално-техническата база.

Принципът "свободата с правила" - Монтесори модели на позитивно възпитание и конструктивни подходи за осъществяване на обучение, основаващо се на сътрудничество за постигане на по-добри резултати. Модели за насърчаване и направляване усвояването на знания, формирането на умения и нагласи у децата, за самостоятелен живот, за междупersonностно и междукulturно общуване, вземане на решения, съпричастност, отговорност за собствените действия, за критично и креативно мислене, за умения за саморефлексия и др. Управление на групата, основана на индивидуален подход и подкрепа на всяко дете чрез работа в екипи, самостоятелно учене, толерантност и себеизразяване. Прилагат се форми на взаимодействие, основани на взаимно доверие и уважение. Монтесори техники и начини за формиране в децата на комуникативни умения, критично и конструктивно мислене, за ефективно търсене, излизане, подбор и преценка на полезността на информация от работа с различни материали, участие в различни дейности или използването на разнообразни източници. Изграждане на умения у децата за самооценка, самокритичност и самоусъвършенстване.

Методи за наблюдение на специфичните потребности на всяко дете, отчитайки конкретните му особености в когнитивното, емоционалното, социално, езиково и физическо развитие.

Планиране на подходи и техники за учене и мотивиране на децата, на умения за планиране дейности за индивидуална работа и за подкрепа. Ориентиране на обучението в зависимост от индивидуалните потребности на децата и същевременно реализиране на вътрешнопредметни и междупредметни връзки.

Монтесори принципи за създаване на дидактически помагала/материали за мулти-сензорно възприемане на знания и умения, основани на базата на “учене чрез преживяване”, “учене чрез действие”, “учене чрез сетивата и природата” и други, формирани умения за автономия в ученето чрез придобиване на ключови умения, а не механично запаметяване.

Важно свойство на **Монтесори материалите** е тяхната коригираща се същност.

С постепенното си развитие детето започва да открива закономерности между някои от материалите, които не са случайни.

Следвайки индивидуалните интереси и потребности на децата, Монтесори принципите и държавните образователни стандарти по направление: български език и литература, околен свят; в допълнение - английски език, математика; в допълнение - материали за усъвършенстване на сетивата, технологии и предприемачество, изобразително изкуство, музика, физическа култура, в допълнение - материали за развитие на умения, необходими за ежедневието.

Форми на педагогическо взаимодействие

В съвременния образователен контекст усъвършенстването на предучилищното ранно образование и на неговиязодължителен подготвителен етап се свързва и с промяната на личностните характеристики на учителя, реализиращи се като насоченост на педагогическото взаимодействие с децата. Той изпълнява хуманната мисия да води детето, като му осигурява сигурност, припосигането на съвместни игрови, познавателни и практически цели - на свобода за избор на възможности за начини на действие, съобразно индивидуални и групови потребности и интереси. Това определя вида на организационните форми за реализиране на педагогическо взаимодействие – основна и допълнителна.

В Наредба №5 от 03. 06. 2016 г. за предучилищно образование са посочени основната и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие. Формите на педагогическо взаимодействие се организират в съответствие с прилаганата в детската градина програмна система при зачитане на потребностите и интересите на децата.

Основната форма на педагогическо взаимодействие е педагогическата ситуация, която протича предимно под формата на игра. Педагогическите ситуации се организират само в учебно време и осигуряват постигането на компетентностите, определени в Държавния образователен стандарт за предучилищно образование. Основни форми на педагогическо взаимодействие ще се провеждат по следните образователни направления:

ОН „Български език и литература“;
ОН „Математика“;
ОН „Околен свят“;
ОН „Изобразително изкуство“;

ОН „Музика“;
ОН „Конструиране и технологии“;
ОН „Физическа култура“.

Времетраенето на една педагогическа ситуация по преценка на учителя е:

за първа и за втора възрастова група – от 15 до 20 минути;
за трета и за четвърта възрастова група – от 20 до 30 минути.

Общия седмичен брой на педагогическите ситуации за постигане на компетентностите е:

За първа възрастова група – 12;
За втора възрастова група – 14;
За трета възрастова група – 16;
За четвърта възрастова група – 18.

Разпределение на основните форми

Възраст ова група	Основни форми	ОН БЕЛ	ОН Математик а	ОН Околен свят	ОН Изобразит. изкуство	ОН Музика	ОН Констр. и технологии	ОН Физическа култура
I група	12	1	1	2	2	2	1	3
II група	14	2	1	3	2	2	1	3

III група	16	2	2	3	2	2	2	3
IV група	18	3	3	3	2	2	2	3

Процентното съотношение между основни и допълнителни форми е в зависимост от възрастовата група, и е както следва:

1. Първа група 40/60
2. Втора група 47/53
3. Трета група 53/47
4. Четвърта група 60/40

Седмичен хорариум за ДЯ

ГРУПА		ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЕДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК
„Кукуряче“	I	ИИ Ф К	Музика	БЕЛ	ОС	Математика
	II	КТ	Игри с играчки	ПИ	Игри с играчки	ПИ
„Пчеличка“	I	БЕЛ	Музика	ИИ ФК	ОС	Математика
	II	ПИ	Игри с играчки	КТ	Игри с играчки	ПИ

Основни форми – 12

**СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ
ПО ОБРАЗОВАТЕЛНИ НАПРАВЛЕНИЯ
ЗА ПЪРВА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА „КАЛИНКА”**

ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕΤΤЪК
Сутрин	Сутрин	Сутрин	Сутрин	Сутрин
Околен свят Музика	Български език и литература	Конструиране и технологии	Математика	Физическа култура Музика
Следобед	Следобед	Следобед	Следобед	Следобед
Изобразително изкуство	Физическа култура	Физическа култура	Околен свят	Изобразително изкуство
Общ брой педагогически ситуации: 12				

**СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ОБРАЗОВАТЕЛНИ
НАПРАВЛЕНИЯ НА ВТОРА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА „МИКИ МАУС“**

ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЕДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕΤЪК
Сутрин	Сутрин	Сутрин	Сутрин	Сутрин
Музика.	Математика	Околен свят	Български език и литература	Околен свят
Български език и литература	Конструриране и технологии	Музика		Физическа култура
Следобед	Следобед	Следобед	Следобед	Следобед
Изобразително изкуство	Физическа култура	Физическа култура	Околен свят	Изобразително изкуство

Общ брой педагогически ситуации: 14

**СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ОБРАЗОВАТЕЛНИ
НАПРАВЛЕНИЯ НА ВТОРА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА „ЗВЕЗДИЦА“**

ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЕДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕΤЪК
Сутрин	Сутрин	Сутрин	Сутрин	Сутрин
Български език и литература	Физическа култура	Математика	Околен свят	Конструиране и технологии
Музика.	Околен свят	Музика	Изобразително изкуство	
Следобед	Следобед	Следобед	Следобед	Следобед
Физическа култура	Български език и литература	Околен свят	Физическа култура	Изобразително изкуство

Общ брой педагогически ситуации: 14

**СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ
ПО ОБРАЗОВАТЕЛНИ НАПРАВЛЕНИЯ
В ТРЕТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА „БОН БОН”**

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Сутрин	Сутрин	Сутрин	Сутрин	Сутрин
БЕЛ	Математика	Околен свят	БЕЛ	Околен свят
Конструирание и технологии-	Изобразително изкуство	Физическа култура	Физическа култура	Музика
		Музика		
Следобед	Следобед	Следобед	Следобед	Следобед
Околен свят	Конструирание и технологии	Математика	Изобразително изкуство	Физическа култура

Общ брой педагогически ситуации - 16

**СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ
ПО ОБРАЗОВАТЕЛНИ НАПРАВЛЕНИЯ
В ТРЕТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА „СЛЪНЧИЦЕ”**

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Сутрин	Сутрин	Сутрин	Сутрин	Сутрин
БЕЛ	Околен свят	Музика	БЕЛ	Музика
Изобразително изкуство	Физическа култура	Математика	Околен свят	Конструирание и технологии
	Математика			
Следобед	Следобед	Следобед	Следобед	Следобед
Изобразително изкуство	Физическа култура	Конструирание и технологии	Околен свят	Физическа култура

Общ брой педагогически ситуации - 16

**Седмично разпределение
на педагогическите ситуации
в четвърта възрастова група „Маргаритка“**

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Сутрин	Сутрин	Сутрин	Сутрин	Сутрин
Български език и Литература	Математика	Изобразително изкуство	Физическа култура	Околен свят
Физическа култура	Изобразително изкуство	Околен свят	Български език и Литература	Конструирание и технологии
Музика			Математика	Музика
Следобед	Следобед	Следобед	Следобед	Следобед
Конструирание и технологии	Математика	Околен свят	Български език и Литература	Физическа култура

Основни форми – 18

СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ОБРАЗОВАТЕЛНИ НАПРАВЛЕНИЯ

Разновъзрастова филиална група за задължително предучилищно образование „Гъбка“

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Сутрин	Сутрин	Сутрин	Сутрин	Сутрин
Околен свят (всички възрастови групи)	Математика (всички възрастови групи)	БЕЛ (4-5-6 годишни)	Математика (6 годишни)	БЕЛ (всички възрастови групи)
Музика (всички възрастови групи)	Изобразително изкуство (всички възрастови групи)	Околен свят (4-5-6 годишни)	Конструирание и технологии (5-6 годишни)	Музика (всички възрастови групи)
Конструирание и технологии (всички възрастови групи)		Физическа култура (всички възрастови групи)	Физическа култура (всички възрастови групи)	
Следобед	Следобед	Следобед	Следобед	Следобед
Околен свят (всички възрастови групи)	Математика (5-6 годишни)	БЕЛ (6 годишни)	Изобразително изкуство (всички възрастови групи)	Физическа култура (всички възрастови групи)

Общ брой педагогически ситуации:

Първа възрастова група-12

Втора възрастова група-14

Трета възрастова група-16

Четвърта възрастова група-18

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират ежедневно по преценка на учителя и са свързани с цялостната организация на дена в детската група. Те се организират както в учебното време така и в учебното. Чрез допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности от определените в държавния образователен стандарт за предучилищно образование, които допринасят за личностното развитие и за разнообразяване живота на детето. Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират от учителя на групата извън времето за провеждане на педагогическите ситуации.

Допълнителни форми:

- Игри – сюжетни, дидактични, подвижни, креативни, интерактивни
 - Дейности по избор
 - Разходка, екскурзия в почивен ден
 - Тържества, празници
 - Педагогическа анимация /иновативна форма за постигане на комплексна цел – осъществяване на възпитателна и образователна задача чрез паралелно постигане на емоционално зареждане и развлечение. Тя е процес на създаване на и реализиране на събития, чието основна цел е стимулиране активността/поведенческа, емоционална, познавателна/ на участниците в тях чрез включването им в значими за личностното им развитие дейности.
- Може да се организират:

- Културно-познавателна анимация – тематична, фолклорна, литературна, музикална, музийна, библиотечна.
- Туристическа анимация – спортна, опознавателна, екологична.

Най-общо допълнителните дейности са:

- **Игрови** – дидактични, подвижни, състезателни, театрализирани, ролеви игри и игри-инсценировки. Чрез тях се осигурява обобщаване и затвърдяване на знания, умения и навики.
- **Художествено-творчески** – украса, колажи, макети, панна от природни материали.
- **Съвместни с родителите** – тържества, празници, битови и трудови дейности, туризъм, екскурзия, наблюдения-освен, че са извор на емоционално преживяване и традиция, са средство за възпитаване на нравствени добродетели и семейни ценности; провокират обща радост и взаимодействие между участниците, чувство на удовлетвореност и силни преживявания.
- **Практически** – грижи за растения и животни, опити, експерименти, демонстрации, изработване на хранилки и др.
- **Комбинирани** – **минипроекти** /интегриране на различни знания и умения, форми, методи и средства за постигане на интеракция във взаимодействието „дете-среда“.

Тематично разпределение за всяка възрастова група:

Годишното разпределение на темите по възрастови групи следва обща структура на изложението, като същевременно са отчетени и някои съществени специфични особености при работа на учителя по съответните образователни направления.

Учебното съдържание е диференцирано тематично по месеци и седмици.

За всяка тема е посочена принадлежността ѝ към съответно за направляемостта образователно ядро.

Работата по всяка тема е ориентирана целенасочено към конкретни очаквани резултати.

БЕЛ – водеща е идеята за речевото развитие на детето от предучилищна възраст; за съдържателно и организационно взаимодействие при овладяване на българския език като средство за общуване; за възприемане и пресъздаване на литературни творби за деца.

Математика – детето е включено в собствена предметна математическа дейност; поставено е в позиция на изследовател.

Околен свят – осигуреност на детето за наблюдение и пряк контакт с предметни и природни обекти и помежду си. Деца са наблюдатели, изследователи и партньори в съвместни дейности и игри.

Изобразително изкуство – активизиране у детето на аналитико-познавателната, изобразително-творческата и интелектуалната му дейност.

Конструиране и технологии – адаптация на децата в технологична среда и параметри, постижими в предметно-практическата дейност.

Физическа култура – участието на детето в роли, сюжетни или спортни игри е благоприятна възможност за лична изживя, за избор на лична мисия; за формиране и развитие на човешки качества/амбиция и воля за победа, уважение към противника, зачитане правата на другите, готовност да се спазват общоприети норми и правила и др./

Музика – създаване на условия в които детето да усети музиката в нейната дълбочина и сила, да придобие личен опит за опознаване на света, да постигне вътрешна хармония.

ДЕТСКА ГРАДИНА „ЗОРА”

гр. Браца 3000; ж.к. „Дъбника”, тел. 0884 31 50 16

web: www.dg-zora-vratsa.com e-mail: info-609130@edu.mpl.bg

План за действие и финансиране

№ по ред	Дейност	Срок за изпълнение	Средства	
			Бюджетни	Извън бюджетни/целеви
1.	Осигуряване с канцеларски материали, дезинфектанти, перилни и почистващи препарати, материали и консумативи и др.	До 30.12.2025 г.	Да	
2.	Обособяване на Кабинет по ЧЕО.	До 30.10.2025 г.	Да	
3.	Ремонт на уредите на площадките. Облагородяване на двора и площадките за игра-частично запълване на пясъчните с пясък.	До 31.04. 2026 г.	Да	
4.	Облагородяване на опитното поле по Проект ПУДООС.	Постоянен		Да
5.	Обогатяване на образователната среда във всички възрастови групи.	До 30.05.2026 г.	Да	
6.	Осигуряване колони за компютър за Трета група за задължителна предучилищна подготовка „Слънчице”.	До 30.12.2025 г.	Да	
7.	Обогатяване на логопедичния кабинет с дидактични материали и табла.	До 30.12.2025 г.	Да	
8.	Закупуване на украса за двора за откриване на уч. 2025/ 2026 г.	До 14.09.2025 г.	Да	
9.	Осигуряване на познавателни книжки за всички възрастови групи.	До 01.09.2026 г.		Да

10.	Пасатори за кухненски блок.	До 30.09.2025 г.	Да	
11.	Закупуване на радиаторни решетки за групите.	До 14.09.2026 г.	Да	
12.	Обогатяване на базата във физкултурния салон.	До 30.05.2026 г		Да
13.	Закупуване на ударопоглътща настилка за Английския двор.	До 14.09.2026 г.	Да	
14.	Изграждане на паракети на стълбите в Английски двор, опитното поле и занималнята на открито.	До 14.09.2026 г.	Да	
15.	Закупуване на рафтове за склад в кухненски блок.	До 30.11.2025 г.	Да	
16.	Закупуване на удължител и штайф машина за ремонт на съоръженията на двора.	До 30.11.2025 г.	Да	
17.	Закупуване на протектори за легла за Първа група „Калинка“.	До 30.11.2025 г.	Да	